

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים

אזרחיים

ע"ו 10-02-28695 אינסלר נ' מדינת ישראל

בפני כב' השופט שנלר - אב"ד

כב' השופט ד"ר ורדי

כב' השופטת לבחר-שרון

אינסלר

ע"י ב"כ עוה"ד אינסלר

המערער

נגד

הרשות המוסמכת לפי חוק נכי רדיפות הנאצים

ע"י ב"כ עוה"ד סמל

המשיבה

פסק דין

1

2

השופט, ד"ר קובי ורדי

3

4 1. בפנינו ערעור על החלטת ועדת הערעורים (להלן: "הועדה") לפי חוק נכי
5 רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957 (להלן: "החוק") מיום 6.1.10 (וע 1204-08),
6 אשר קיבל את תביעתה של המערערת להכיר בה כנכה על-פי סעיף 1 לחוק
7 מכוח עילת העוצר, וקבע כי התגמול ישולם החל מיום 1.10.05- מועד חידוש
8 הלכת גרנות (דנ"א 11196/03 גרנות נ' הרשות המוסמכת, פ"ד ס(3), 88 (2005)
9 (להלן: "הלכת גרנות")).

10

11

הרקע והמחלוקת בין הצדדים

12

13 2. המערערת ילידת 1923 נולדה בעיר פלטיצ'ן שברומניה.
14 במהלך המלחמה, התגוררה המערערת בעיר באקאו שברומניה, שהייתה נתונה
15 בעוצר, שחייב את יהודי העיר להימצא בבתייהם בחלק ניכר משעות היממה.
16 המערערת הגישה ביום 17.1.99 תביעה לתגמול לפי החוק (נספח א' להודעת
17 הערעור), וביום 10.10.00 נדחתה תביעתה על-ידי המשיבה (מוצג ב' לתשובת
18 המשיבה מיום 28.11.10).
19 ביום 15.5.08 פנתה שוב המערערת למשיבה (מוצג ג' לתשובת המשיבה מיום

I מתוך 6

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"ו 10-28695-02 אינסלר נ' מדינת ישראל

1 בבקשתה ציינה המערערת כי טרם ניתנה החלטה בתביעתה
2 שהוגשה בשנת 1999. המשיבה דחתה בשנית את התביעה בהחלטה נוספת,
3 מיום 28.5.08 (מוצג ד' לתשובת המשיבה מיום 28.11.10).
4 על ההחלטה הנ"ל של המשיבה, הגישה המערערת ערר בפני הועדה, בטענה כי
5 תנאי העוצר בהם חיה בעיר באקאו עלו כדי "שלילת חירות" בהתאם לפסק
6 דינה של הועדה בעניין הרשקו שניתן ביום 12.5.08 (וע 1733/07 הרשקו נ'
7 הרשות המוסמכת (לא פורסם, 12.5.08) (להלן: "פס"ד הועדה בעניין
8 הרשקו").
9 הועדה קמה קיבלה את הערעור וקבעה כי העוצר בבאקאו מכונן עילת נרדפות
10 לפי החוק, וכי המערערת זכאית לקבל תגמולים ממועד חידוש הלכת גרנות –
11 1.10.05 כפי שנקבע בפס"ד הועדה בעניין הרשקו, שאושר על-ידי בית המשפט
12 העליון ברעא 5512/09 הרשקו נ' הרשות המוסמכת לפי חוק נכי רדיפות
13 הנאצים (לא פורסם, 24.11.09) (להלן: "פס"ד הרשקו בעליון"), בהתאם
14 לשיעור נכותה של המערערת העומד על 50%.

עיקר טענות בעלי הדיון בערעור

15
16
17
18 3. לטענת המערערת, שגתה הועדה קמה בקביעתה לפיה המערערת זכאית
19 לתגמולים רק מיום 1.10.05.
20 לטענת המערערת היא זכאית לתגמולים מיום הגשת תביעתה, ביום 17.1.99,
21 כפי שנקבע בוע 108/07 מרסל נ' הרשות המוסמכת לפי חוק נכי רדיפות
22 הנאצים (לא פורסם, 18.10.07) (להלן: "פס"ד מרסל").
23 המערערת טוענת כי ההחלטה היחידה שניתנה בעניינה היא ההחלטה נשוא
24 הערעור שניתנה בשנת 2008 – כעשר שנים לאחר שהגישה את תביעתה
25 למשיבה, וכי עד להודעת המשיבה לבית המשפט מיום 28.11.10, כלל לא ידעה
26 על קיומה של ההחלטה מיום 10.10.00, שלא הוזכרה בהחלטת המשיבה משנת
27 2008, וכן אינה עולה בקנה אחד עם מכתבה הנ"ל של המערערת מיום 15.5.08
28 בו ציינה כי עדיין (משנת 1999) לא קיבלה תשובה בעניינה.
29 לטענת המערערת הלכה חדשה להבדיל מחקיקה חדשה, חלה למפרע ומשכך
30 היא זכאית לתגמולים מיום הגשת תביעתה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים

אזרחיים

ע"ו 10-02-28695 אינסלר נ' מדינת ישראל

1 4. מנגד, טוענת המשיבה כי פסק דינה של הועדה קמא מוצדק, ואין מקום
2 להתערב בהחלטתה באשר למועד זכאות המערערת לתגמולים.
3 לטענת המשיבה, המערערת זכתה בהכרה המוקדמת ביותר, בהתאם לפסק
4 דינו של בית המשפט העליון בעניין הרשקו, ומשכך דין הערעור להידחות.
5

דיון והכרעה

6
7
8 5. לאחר שעיינו בהודעת הערעור, בטענות הצדדים, אנו סבורים כי דין הערעור
9 להדחות מהטעמים שיפורטו להלן.

10
11 6. ישנה מחלוקת בין הצדדים מתי ניתנה החלטת המשיבה בעניינה של המערערת.
12 המערערת טוענת כי ההחלטה הראשונה שניתנה בעניינה ניתנה ביום 28.5.08
13 בלבד, כעשר שנים לאחר שהגישה את תביעתה. מנגד, טוענת המשיבה כי
14 ההחלטה הראשונה בעניינה של המערערת ניתנה כבר ביום 10.10.00, ולאחר
15 פנייתה הנוספת של המערערת מיום 15.5.08, המהווה תביעה חדשה, ניתנה
16 ההחלטה נשוא הערעור ביום 28.5.08.
17 אכן, תמוה בעיני הכיצד החלטת המשיבה מיום 10.10.10 "צצה" לראשונה,
18 במסגרת הערעור הנדון, וזכרה לא בא בהחלטתה השנייה של המשיבה מיום
19 28.5.08, על-אף שהמערערת ציינה בפנייתה מיום 15.5.08 כי "לפני שנים
20 מספר הגשתי תביעה ועד היום לא זכיתי לקבל מכם תשובה", וכן לא צויינה
21 בפני הועדה קמא. יחד עם זאת, אני סבור כי אין צורך להכריע במחלוקת זו,
22 שכן בין אם מדובר בתביעה חדשה שהוגשה לאחר שנדחתה לראשונה בשנת
23 2000, ובין אם מדובר בתביעה שהייתה "תלויה ועומדת" בעת מתן פס"ד
24 הועדה בעניין הרשקו, הרי שהועדה קמא קבעה כי זכאותה של המערערת
25 לתגמולים היא מחמועד המוקדם ביותר שנפסק בפס"ד הועדה בעניין הרשקו,
26 והמשיבה אינה חולקת על-כך.
27

28 7. לגופה של טענה, לפיה יש לקבוע כי המערערת זכאית לתגמולים מיום הגשת
29 תביעתה, בגין עילת העוצר, הרי שאין בידי לקבל טענה זו.
30 כפי שקבענו בעניין הרשקו (עא (ת"א) 1828/08 הרשות המוסמכת לפי חוק נכי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים

אזרחיים

ע"ו 10-10-28695-02 אינסלר נ' מדינת ישראל

- 1 **רדיפות הנאצים נ' הרשקו** (לא פורסם, 1.6.09), תחילת מועד התשלום
 2 שנקבע, לכל המוקדם מיום קבלת פס"ד **גרנות**, מבטא איזון נכון וראוי בין
 3 האינטרס של הנרדפים לקבל פיצוי על-פי החוק לבין האינטרס שלא להעמיס
 4 עול כבד מידי על קופת המדינה, ולא מצאתי בטענות המערערת לפנינו כדי
 5 להביא לשינוי בקביעה זו.
- 6 ההכרה בתנאי עוצר כעילת נרדפות מכח שלילת חירות, מהווה הלכה חדשה
 7 המרחיבה את הפרשנות למונח של "שלילת חירות" הקבוע בחוק ומרחיבה
 8 למעשה את קבוצת ניצולי השואה הזכאים לתגמולים על-פי החוק. כמו כן,
 9 מתן האפשרות להחיל את הפרשנות החדשה שנקבעה בעניין **הרשקו** גם על מי
 10 שפנה בעבר למשיבה מכוח עילת העוצר אך נדחה, מהווה פרשנות מרחיבה
 11 לסעיף 18 לחוק (ראו: ע"א 560/78 **שטראוס נ' הרשות המוסמכת לפי חוק נכי**
 12 **רדיפות הנאצים**, פ"ד לג(1) 468 (1979)), שאף היא מגדילה את מעגל הזכאים
 13 לתגמולים על-פי החוק.
- 14 משכך אני סבור כאמור, כי הגבלת מועד הזכאות במקרים מסוג זה מהווה
 15 איזון נכון וראוי, שכן מצד אחד, הורחב מעגל הזכאים לתגמולים על-פי החוק,
 16 ומצד שני צומצמה ההכבדה על הקופה הציבורית, כאשר גם חשוב לזכור לעניין
 17 זה, כי המדינה עומדת בנעלי הרשויות הגרמניות שחובת הפיצוי האמיתית
 18 הייתה מוטלת עליהם (רע 217/83 **הרשות המוסמכת לפי חוק נכי רדיפות**
 19 **הנאצים נ' שוהם**, פ"ד מ(1) 789, 793 (1986)).
 20
- 21 8. כמו כן, וכפי שקבענו בעניין **הרשקו**, התפתחות ההלכה בפסיקה בעניין סוגיית
 22 העוצר החלקי הייתה שונה מהתפתחות הפסיקה בסוגיית הגירוש, כאשר לגבי
 23 הסוגייה הראשונה הפסיקה הייתה עקבית וחד משמעית, לפיה עוצר חלקי אינו
 24 מהווה "שלילת חירות", בעוד שלגבי הסוגייה השנייה (הגירוש), הייתה
 25 מחלוקת בפסיקה, ומשכך אין מקום לקבוע כי מועד התשלום הוא מיום
 26 הפנייה למשיבה כפי שנקבע בפס"ד **מרסל** וכן ברע"א 2620/07 **הרשות**
 27 **המוסמכת לצורך חוק נכי רדיפות הנאצים נ' ארלזוב** (לא פורסם, 10.6.07),
 28 שעסקו בגירוש ולא בעוצר.
 29

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים
אזרחיים**

ע"ו 10-10-28695-02 אינסלר נ' מדינת ישראל

9. זאת ועוד, בדיון לפנינו, הפנה ב"כ המערערת לו"ע 300/09 בכר נ' הרשות
המוסמכת לפיה חוק נכי רדיפות הנאצים (לא פורסם, 9.8.10), שם קבעה
הועדה כי העוררת זכאית לתגמול בגין עילת מעצר מיום פנייתה לרשות
המוסמכת. אני סבור כי אין ללמוד מקביעת הועדה בעניין בכר לענייננו, וזאת
ממספר טעמים. ראשית, הרשות המוסמכת הגישה ערעור על קביעת הועדה,
שהחלטתה אינה מחייבת את הערכאה דנן. שנית, נראה כי בעניין בכר,
המחלוקת הייתה מתי העלתה העוררת לראשונה את טענת העוצר ומשכך,
הרשות המוסמכת כלל לא טענה למועד תחילת התשלום על-פי הלכת הרשקו,
וטענה זו לא נדונה.
10. לאור האמור, אני סבור כי אין מקום להתערב בקביעת הועדה בנוגע לתחילת
מועד זכאותה של המערערת לתגמולים, העולה בקנה אחד עם פסק דיננו
החלוט בעניין הרשקו, ותגמוליה ישולמו החל מיום 1.10.05

סוף דבר

11. התוצאה הינה כי אמליץ לחברי להרכב לדחות את הערעור.
בנסיבות העניין ובהתחשב במערערת ובנסיבותיה האישיות אין צו להוצאות.

ד"ר קובי ורדי, שופט

22
23
24
25
26

השופט י' שנלר אב"ד:

אני מסכים.

ישעיהו שנלר, שופט
אב"ד

5 מתוך 6

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים

אזרחיים

ע"ו 10-02-28695 אינסלר נ' מדינת ישראל

1
2
3
4

השופטת ר' לבהר שרון:

אני מסכים.

רות לב הר שרון, שופטת

5
6
7
8
9
10
11
12

הוחלט כאמור עפ"י פסק דינו של השופט ד"ר קובי ורדי.

המזכירות תשלח העתק מפסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, י"ב טבת תשע"א, 19 דצמבר 2010, בהעדר הצדדים.

רות לב הר שרון, שופטת

ד"ר קובי ורדי, שופט

ישעיהו שנלר, שופט
אב"ד

13
14
15
16
17
18
19